

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จรรุวรรณ กันหาโนน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

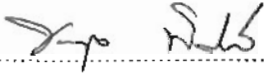
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

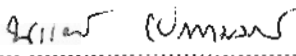
มีนาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

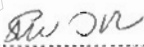
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ จารวรรณ กันหาโนน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

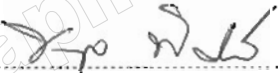
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.นงเยาว์ เปรมกมลเนตร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วัชรปรีชาพงษ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชมพูนุช ปัญญไพโรจน์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่ 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2557

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญฉวี พิศาลพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ และ ดร.นงเยาว์ เปรมกมลเนตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียด ถี่ถ้วนและเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญฉวี พิศาลพงศ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ธาดาศักดิ์ วัชรปรีชาพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริการความรู้ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (STKS) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ อาจารย์ธนา ประสานพานิช อาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลวนิดา มาสุปรีดี อาจารย์ประจำภาควิชา สังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และ ดร.ประสงค์ สกลซัง ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคำพอง และคุณแม่บุญเกิด กันหาโนน ที่ให้กำลังใจทั้ง กำลังใจกับลูกสาวเสมอมา และน้องสดวงต์ลูกสาวที่เป็นอีกหนึ่งแรงใจต่อสู้กับคุณแม่ตั้งแต่อยู่ในท้อง และจนปัจจุบันนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบให้เป็นกตัญญูทดแทนคุณ บพการี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาตราบนานเท่านานนี้

จารุวรรณ กันหาโนน

50928890: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์; ศศ.ม.

(บรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์)

คำสำคัญ: ฐานข้อมูลออนไลน์/ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากรวณ กันหาโนน: การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (USES OF ONLINE DATABASE OF RAMBHAIRARNI RAJABHAT UNIVERSITY BY FACULTY MEMBERS AND STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ขวัญฉวี พิลาพงศ์, D.A., นางเยาว์ เปรมกมลเนตร, Ph.D., 150 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ ปัญหาการใช้และเปรียบเทียบการใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา และกลุ่มวิชา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวนรวม 516 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสถิติการแจกแจงแบบที (t-Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสืบค้น ฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์ของหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ส่วนสถานที่พบว่าอาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งสืบค้น ฐานข้อมูลออนไลน์จากหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี วัตถุประสงค์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ พบว่าเพื่อการทำวิจัย ส่วนนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ใช้ทำเอกสารและรายงาน
2. จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาจารย์ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน รวมทั้ง นักศึกษาในระดับการศึกษาและกลุ่มวิชาต่างกัน มีการใช้และปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดจนกลุ่มอาจารย์และกลุ่มนักศึกษา มีระดับ การใช้และปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

50928891: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; M.A.

(LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORDS: ONLINE DATABASES/ RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

JARUWAN KANHANON: USES OF ONLINE DATABASE OF RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY BY FACULTY MEMBERS AND STUDENTS. ADVISOR COMMITTEE: KWANCHADIL PHISALPHONG, D.A., NONGYAO PREMKAMOLNATE, Ph.D., 150 P. 2013.

The purpose of this research were to study and compare online database uses and Problems of uses in Rambhabarni Rajabhat University between faculty members and students in 2008 academic year, by categorizing into working experiences and academic positions of faculty Members as well as educational levels and educational subjects of students. The number of participating samples were 516 faculty members and students. The instrument used in this study was a questionnaire. Percentage, mean, standard deviation, and t-test were used to perform the data analysis. The results were as follows:

1. Faculty members and students most used online database resources provided on the website of Rambhabarni Rajabhat University Library, also searching the databases at the Library. The were informed about online database service from the Library website. Faculty members most used the databases for doing their research while students most used the databases for doing their papers.

2. There were statistically significant differences in online database uses for the following groups: faculty members of academic positions, students of educational levels and educational subjects, as well as groups of faculty members and students. There were statistically significant difference in problems of online database uses for the following groups: students of educational levels and educational subjects, as well as groups of faculty members and students.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ฐานข้อมูลออนไลน์.....	10
การศึกษาผู้ใช้สารสนเทศ.....	28
ความต้องการสารสนเทศ.....	30
การใช้สารสนเทศ.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	106
สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	119
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	121
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	127
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....	46
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาและกลุ่มวิชา.....	47
3	จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (อาจารย์).....	53
4	จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักศึกษา).....	55
5	จำนวนและร้อยละของแหล่งการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	56
6	จำนวนและร้อยละของการรับทราบเกี่ยวกับการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	57
7	จำนวนและร้อยละของสถานที่การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์.....	59
8	จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์.....	60
9	จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษา.....	60
10	จำนวนและร้อยละเหตุผลของการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	61
11	จำนวนและร้อยละของการเรียนรู้การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	62
12	จำนวนและร้อยละของความถี่การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	63
13	จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	64
14	จำนวนและร้อยละของระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	64
15	จำนวนและร้อยละของรูปแบบผลลัพธ์จากการค้นคืนที่ต้องการ.....	65
16	การเปรียบเทียบระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	66
17	การเปรียบเทียบระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....	67
18	การเปรียบเทียบระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา.....	70
19	การเปรียบเทียบระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาจำแนกตามกลุ่มวิชา.....	72
20	การเปรียบเทียบระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์และนักศึกษา.....	74
21	การเปรียบเทียบระดับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	การเปรียบเทียบระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์ประจำตามตำแหน่ง ทางวิชาการ.....	82
23	การเปรียบเทียบระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาประจำตามระดับ การศึกษา.....	88
24	การเปรียบเทียบระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาประจำตามกลุ่มวิชา ที่แตกต่างกัน.....	94
25	การเปรียบเทียบระดับปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์และนักศึกษา.....	100

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 โครงสร้างองค์กร.....	20

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University